

FİZYOLOJİ ANABİLİM DALI

Ayşegül KÜÇÜK, Doktora Tezi, 69 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Asuman GÖLGELİ

Yaş ve Anksiyetenin Öğrenme ve Hafıza Üzerine Etkilerinin Sıçanlarda Araştırılması

Yaşın ve anksiyetenin davranış, öğrenme ve hafıza üzerine etkilerini araştırmayı planladığımız bu çalışmada anksiyete modellerinden yükseltilmiş T-labirent düzeneği ve kedi dışkısı kullanıldı. Anksiyete oluşturulan sıçanlarda spasyal öğrenmenin nasıl etkilendiği ise Morris su tankı kullanılarak test edildi. Tüm bu deneylerin öncesinde ve sonrasında açık alan düzeneğinde hayvanların lokomotor aktivite, keşifsel davranış ve otonom fonksiyonlarına bakıldı. Davranış deneylerinin başında ve sonunda metabolizma kafeslerinde bekletilen hayvanların 18 saat süresince idrarı toplanarak, 5-HIAA miktarı tesbit edildi. Tüm denemelerin sonrasında anestezi verilen hayvanın kanında CORT miktarı tayini yapıldı. Bu amaçla 20 adet kontrol ve 20 adet deney grubu olmak üzere toplam 40 adet Sprague Dawley cinsi genç ve yaşlı erkek sıçan kullanıldı.

Açık alan parametrelerinden defekasyon hariç çizgi geçme, arka ekstremiteleri üzerinde yükselme ve kaçınma sayısı ile oturma süresi stres sonrası hem genç hem de yaşlı sıçanlarda azaldı. Özellikle gençlerin yaşlılara göre stresten daha fazla etkilendiği, serotonin metaboliti olan 5-HIAA'nın azalması ve kanda CORT artması ile desteklendi. Yükseltilmiş T-labirent düzeneğinin kapalı koluna koyarak şartlı korku, açık koluna koyarak şartsız korkularını test ettiğimiz sıçanların emosyonel öğrenmelerinin bozulmadığını, ancak yaşlanma ile birlikte kaçma cevaplarının uzayarak öğrenmenin zorlaştığını bulduk.

Morris yüzme testine aldığımız hayvanların tekrarlayan denemelerde platformun yerini bulmuş olması çevre ipuçlarını kullanmayı öğrendiğini, ancak deney ve kontrol grubunu birbirleri ile karşılaştırdığımızda deney grubu hayvanların daha uzun sürede platforma ulaşmış olması anksiyetenin spasyal öğrenmeyi zorlaştırdığını gösterdi.

Sonuç olarak yükseltilmiş T-labirent düzeneği ve kedi dışkısı uygulaması ile anksiyete oluşturduğumuz sıçanlarda, CORT ve 5-HIAA ölçümü ile desteklenen anksiyetenin, özellikle yaşlı sıçanlarda emosyonel ve spasyal öğrenmeyi bozmadığını ama güçleştirdiğini söyleyebiliriz.

Investigation Regarding the Effects of Age and Anxiety on Learning and Memory in Rats

This study aims to investigate the effects of age and anxiety on behavior, learning and memory in rats. Morris water maze was used to assess how spatial learning was affected on rats with anxiety. Before and after all these experiments, locomotor activity, exploratory activity and autonomic functions of the rats were tested in open field area. At the beginning and at the end of behavior tests, urines of those rats kept in metabolism cages for 18 hours were collected so as to determine 5-HIAA levels. Following these tests, rats were anesthetized and their serum CORT levels were analyzed. For this purpose 40 Sprague Dawley rats, 20 of which as experiment group and the remaining 20 as control group, were used.

Except for defecation, after anxiety, all parameters in open field such as line crossing, rearing, sitting and number of grooming were decreased in both young and aged animals. Having found out that the levels of 5-HIAA, which is a serotonin metabolite, were decreased and serum CORT were increased, it is supported that especially the aged rats were much more affected from anxiety compared to the young ones.

Elevated T-maze results show that emotional learning did not change while conditioned performance was tested in the closed arm and unconditioned performance was tested in the open arm. Nevertheless, it is observed that aging led to extensions in avoidance responses and thus caused difficulty in learning.

In Morris water maze test, rats showed higher performance in reaching the platform in repetitive trials; this demonstrates that they have learned by environmental cues. When comparing the control group with the experimental group, it is observed that experimental group had not better performance in reaching the platform, and this supports that anxiety affects spatial learning.

As a conclusion, it could be stated that especially in aged rats, anxiety that is created by elevated T maze and cat odor, and supported with 5-HIAA and serum CORT, causes difficulty in emotional and spatial learning.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Mine SİGMALI, Yüksek Lisans Tezi, 63 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Fevziye ÇETİNKAYA

Kayseri İl Merkezindeki İlköğretim Öğrencilerinde Bilinen Sağlık Sorunlarının Saptanması

Bu araştırma Kayseri il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında öğrenim gören 7-16 yaş grubu çocuklarda kronik hastalık, ruhsal sorunlar ve bedensel yetersizliklerin görülme sıklığını saptamak amacıyla yapılmıştır. İl merkezinde bulunan ilköğretim okulları sosyoekonomik düzeye göre iyi, orta ve kötü olarak tabakalandırılmıştır. Her tabakadan 1/5 örneklem oranına göre ve Basit Tesadüfi Örneklem Yöntemi ile seçilen 20 okuldaki 4842 öğrenciye anketler dağıtılarak ailesiyle birlikte doldurup, geri toparlamak suretiyle yürülmüştür. Araştırmada kronik hastalık görülme oranı %18.5, bedensel yetersizlik görülme oranı %15.9, ruhsal sorunların görülme oranı %8.9 olarak bulunmuştur. İlk beş sırada görülen kronik hastalıklar; diş ve diş eti hastalıkları, sık tekrarlayan enfeksiyonlar, eklem romatizması, astım ve deri hastalıklarıdır. En önemli bedensel yetersizlikler arasında ilk üç sırada görme, konuşma ve işitme problemleri, ruhsal sorunlar arasında ise idrar kaçırma, ruhsal sorunlar ve tikler yer almaktadır. Kronik hastalık ve bedensel yetersizlik görülme oranı bakımından erkek ve kız öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamış ancak, ruhsal sorunların erkek öğrencilerde anlamlı düzeyde daha fazla görüldüğü saptanmıştır. Araştırmada kronik hastalıklar sosyoekonomik düzeyi orta, ruhsal sorunlar ise sosyoekonomik düzeyi kötü okullarda anlamlı düzeyde daha fazla bulunmuştur. Bedensel yetersizlikler ise ekonomik durumu orta ve kötü okullarda benzer oranda saptanmıştır. Diğer taraftan kronik hastalıklar ve ruhsal sorunlar kamu okullarında, bedensel yetersizlikler ise özel okullarda öğrenim gören öğrencilerde anlamlı düzeyde daha fazla bulunmuştur.

Kronik hastalıklar en fazla ilköğretim ikinci sınıfta görülmekte, bunu ilköğretim dördüncü sınıftaki artış izlemektedir. Kronik hastalık görülme oranı ilköğretim beşinci sınıftan itibaren giderek azalmaktadır ($p<0.05$). Bedensel yetersizlikler en fazla sekizinci sınıf çocuklarda görülmekte, bunu altıncı sınıf ve üçüncü sınıf çocuklarda görülen yetersizlik oranları izlemektedir ($p<0.05$). Ruhsal sorunlar ilköğretim birinci ve ikinci sınıfta daha fazla görülmüş, üçüncü sınıftan itibaren azalmaya başlayarak sekizinci sınıfta en düşük düzeye ulaşmıştır ($p<0.05$). Araştırmada BMI'ye göre 5.'inci persentilin altındaki çocuk oranı %1.0, 95.'inci persentilin üzerindeki çocuk oranı %12.9 olarak saptanmıştır. Sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan okullarda 5-95.'inci persentil arasında olan öğrenci oranı, ekonomik düzeyi orta olan okullarda ise 5.'inci persentilin altında ve 95.'inci persentilin üstündeki çocuk oranı anlamlı düzeyde daha fazla bulunmuştur. Aşırı zayıflık ve şişmanlık oranı özel okullarda kamu okullarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Kronik hastalığı, bedensel yetersizliği ve ruhsal problemi olan çocuklarda okula devamsızlık (%36.6) ve sınıf tekrarı (% 23.3) önemli bir sorun oluşturmaktadır. Okula devamsızlık kronik hastalığı olan (%98.6), sınıf tekrarı ise ruhsal problemler yaşayan (%29.0) öğrencilerde anlamlı düzeyde daha fazla görülmüştür. Akademik başarı düzeyi en fazla bedensel yetersizliği olan öğrencilerde olumsuz etkilenmiş, bunu ruhsal problemleri ve kronik hastalığı olan öğrenciler izlemiştir. Kronik hastalığı olanların okulda en sık yaşadıkları sorun yemek yeme vb. iken, bedensel yetersizliği ve ruhsal problemi olanlar arkadaş ilişkilerinde daha fazla sorun yaşamaktadırlar.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Mine SİĞMALI, Yüksek Lisans Tezi, 63 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Fevziye ÇETİNKAYA

In the Centre of Kayseri Province Determining Health Problems of Primary School Students

This research is performed in order to determine sighting frequency of chronic diseases, psychological problems and physical disabilities of 7-16 aged primary school students in Kayseri province. In the province centre, primary schools are classified as good, median and bad according to socio-economic level. From each layer, according to 1/5 sampling rate and with simple coincidental sampling in 20 selected schools some questionnaires were distributed to 4842 students thereby filling them with their families and bringing them again. In the research, sighting rate of chronic diseases was found 18.5 %; physical disability 15.9 %; psychological problems 8.9 %. The chronic diseases, seen in the first 5 rank, were; teeth and gingiva diseases, frequently repeated infections, joint rheumatism, asthma and skin diseases. Among the most important physical disabilities in the first 3 rank; speaking and auditory problems and among the psychological problems; urine abduction, ticks and psychological problems took place. With regard to sighting rate of physical disability and chronic disease, no meaningful difference was found among the male and female students but it was determined that psychological problems of male students were high in a meaningful level. It was found in the research that chronic diseases were high in the schools whose socio-economic level's were median and psychological problems were meaningfully high in the schools whose socio-economic level's were bad. And physical disabilities were determined in similar rates both in the schools socio-economically median and bad. On the other hand, chronic diseases and psychological problems in public school students

and physical disabilities in private school students were found meaningfully high.

Chronic diseases were mostly seen in the second class of primary school and increase of fourth class follows this. Sighting rate of a chronic disease decreased gradually from the fifth class of primary school ($p < 0.05$).

Physical disabilities were mostly seen in the class 8 children and the disability rates of class 6 and 3 follow this ($p < 0.05$). Psychological problems were seen in the first and second classes of primary school but they started to decrease from the third class and reached their most low degree in the class 8. ($p < 0.05$). In the research, according to BMI, the children rate below 5. percentilin was determined as 1.0% and above 95. percentilin 12.9%. In the schools whose socio-economic level is good the student rate between 5-95. percentilin and in the economically median schools the student rate below 5. percentilin and above 5. percentilin was found meaningfully high. Obesity and diathesis rates were higher in private schools than the public schools. Discontinuity (36.6%) and class repetition (23.3%) is the important problems in children who have chronic disease, physical disability and psychological problems. In the students having a chronic disease (98.6%); discontinuity and in the students having psychological problems; class repetition (29.0%) is seen meaningfully high. Academic success level is affected mostly in the students having a physical disability and the students having psychological problems and a chronic disease follow this. In school the most common problem of the students having a chronic disease is eating etc. and the students having psychological problems and

physical disability have problems in their friend relations.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Vesile ŞENOL, Doktora Tezi, 140 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Fevziye ÇETİNKAYA

Kayseri İl Merkezinde Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı ve Algılanan Sağlık İle İlişkisi

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Kayseri il merkezinde yaşayan bireylerin sağlık hizmetleri kullanım düzeyini ve etkileyen faktörleri belirlemek, 15 yaş ve üzeri kişilerde algılanan sağlıkla hizmet kullanımı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Örneklem 7 Merkez Sağlık Ocağından Ev Halkı Tespit Fişleri yardımıyla ve basit rastgele örneklem tekniği ile seçilen 1880 kişi alınmıştır. Veri toplama aracı olarak anket formu ve Nottingham Sağlık Profili (NHP) kullanılmıştır. Son bir yıl içinde sağlık hizmeti kullanım oranı %79.6, başvuru ortalaması 5.0±5.4'dür. Kamu hastanelerine başvurular (%49.9) Özel sağlık kuruluşlarına başvurulara (%13.2) göre daha yüksektir. Sosyal güvence, yakınlık ve ucuzluk erişimi kolaylaştıran; bekleme ve muayene süresi, personelin olumsuz davranışı erişimi güçleştiren temel faktörlerdir. Hastalara karşı ilgili ve güler yüzlü davranan personel, doğru tanı, uygun tedavi hastaların en önemli beklentileri arasındadır. Araştırma grubunun %44.0'ı genel sağlık durumunu "kötü" olarak belirtmiştir. Genel sağlık durumu kötü olanların NHP skor ortalamaları daha yüksektir. NHP skor ortalaması 30.0±23.2 olup, en yüksek skorlar enerji (49.0±41.1) ve duygusal reaksiyonlar (41.7±32.1) boyutunda, en düşük skor fiziksel hareketlilik (19.8±23.6) boyutunda saptanmıştır. Kişilerin mevcut sağlık durumu nedeniyle en fazla iş yaşamı, en az tatil aktiviteleri etkilenmiştir. Genel sağlık durumu kötü, NHP skorları yüksek, sağlık durumu nedeniyle günlük yaşam aktiviteleri etkilenen kişilerin başvuru oranları daha yüksektir. Algılanan sağlığı olumsuz etkileyen değişkenler aynı zamanda hizmet kullanımını artıran faktörlerdir. Genel sağlık algısı olumsuz kadımlar, 65 yaş ve üzeri kişiler, dul ve boşanmışlar, hiç öğrenim

görmeyenler, kronik hastalığı olanlar daha fazla başvuruda bulunmuşlardır. Aylık gelir ve sosyal güvence algılanan sağlıktan bağımsız olarak başvuruları artıran diğer faktörlerdir.

Utilization of the Health Services in the Center of Kayseri and its Relationship with Perceived Health Status

This descriptive study was carried out in order to determine the level of health service utilization of people living in the center of Kayseri and the various factors that affect it, and to examine the relationship among 15 and over aged people between self-perceived health status and using health services. A sample of 1880 people who were selected through family health cards and by Simple Random Sampling Method from 7 health centers in Kayseri. As a data collecting tool, a questionnaire and Nottingham Health profile were used. In the last year, health service utilization level was 79.6 % and the mean application number was 5.0±5.4. The rate of applications to the public hospitals was higher (%49.9) than those of private medical institutions (%13.2). Social security, closeness and cheapness were the basic factors which made access to hospitals easier; waiting and physical examination time, and the negative approach of the staff were the factors which made applications to the hospitals more difficult. Personnel appearing interested in the patient as well as friendly personnel, accurate diagnosis and appropriate treatment were among the most important expectations of the patients. Of the research group 44.0 % of them were reported that their general health condition was bad. The mean NHP scores were also higher for people whose general health condition was bad. The mean of NHP score was 30.0±23.2 and the highest scores were determined in the energy (49.0±41.1) and in emotional reactions (41.7±32.1); and the lowest score was in the physical mobility (19.8±23.6). Because of the people's current health condition, work life activities were affected the most, and holiday activities were affected the least. People whose general health condition was bad, NHP scores were high, and who were affected from the activities of the daily life because of their health condition showed a higher rate of application. The variables that negatively affected the perceived health were also the factors that increased the utilization of health services. Women whose general health perception were poor, people aged 65 and over, divorced and widowed people, illiterates, and people with a chronic disease applied more than others. Income per month and social security were among the other factors

that increased the number of applications independently from the perceived health status.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Müge YILMAZ, Yüksek Lisans Tezi, 79 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Mualla AYKUT

Sigaranın Beslenme ve Besin Tüketimi Üzerine Etkileri

Araştırma Kayseri il merkezinde çalışan, sigara içen ve içmeyen bireylerin besin tüketimi, beslenme alışkanlıkları, beslenmeyle ilişkili antropometrik ölçümlerini belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyleri aynı olan sigara içen 210 kişi araştırma grubuna alınırken sigara içmeyen 210 kişi kontrol grubu olarak seçilmiştir. Araştırmanın verileri, sigara içmenin beslenme durumuna etkisini belirlemeye yönelik hazırlanan; 38 soru içeren anket formu ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde Khi-Kare ve Fisher Kesin Khi kare testi, bağımsız iki grup ortalamalarının karşılaştırılmasında ise Student t testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan bireylerde sabah öğününlü atlayanlar, sigara içenlerde (%12.9), içmeyenlere (%5.7) göre anlamlı olarak yüksek bulunurken, yatmadan önce yeme alışkanlığı, sigara içmeyenlerde anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p<0.05$). Sigara içenlerin yemekleri hızlı tüketim oranı, sigara içmeyenlere göre daha yüksektir ($p<0.05$). Sigara içenlerin günlük tükettikleri çay (674.4 ± 35.27 ml) ve kahve miktarının (36.0 ± 5.88 ml), sigara içmeyenlerin tükettikleri çay (387.3 ± 19.95 ml) ve kahve (7.5 ± 2.86 ml) miktarından daha fazla olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sigara içmeyen bireylerin, et-yumurta-kurubaklagil, süt ve ürünleri, sebze ve meyve gruplarından her gün tüketenlerin oranı, sigara içen bireylere göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0.05$). Günlük şeker tüketimi sigara içen erkek ve kadınlarda içmeyenlere göre, tereyağı tüketimi ise sigara içen erkeklerde içmeyenlere göre daha fazla bulunmuştur ($p<0.05$). Sigara içen kadınların meyve tüketimlerinin, içmeyen kadınlara göre düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sigara içen kadınlarda C vitaminini yetersiz tüketenlerin oranı, içmeyenlere göre yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Sigara içen erkeklerde vücut ağırlığı, kadınlarda ise BKİ değerleri sigara içmeyenlere göre anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç

olarak, sigara içmenin beslenme ve besin tüketimleri üzerine olumsuz etkileri olduğu saptanmıştır. Sigaranın sağlık ve beslenme üzerine olumsuz etkilerine yönelik önerilerde bulunmuştur.

The Effects of Smoking on Nutrition and Food Intake

The study was conducted descriptively to determine and compare nutritional habits, food consumption level and obtain anthropometric measurements of the employed individuals who smoke and who do not smoke in the urban area of Kayseri.

210 smokers were selected as control group and 210 non-smokers as study group. The groups were equal in age, gender and educational level. The data were collected with a questionnaire form consisting of 38 questions in order to determine the effects of smoking on nutrition. Chi square test and Fisher Chi square test were used to evaluate the data and student t test was used compare means of these two independent groups.

It was found that 12.9 % of the smokers skipped breakfast whereas it was 5.7 % for the non-smokers; and the difference was statistically significant ($p<0.05$). Eating just before going to bed was significantly less in non-smoking group ($p<0.05$). Eating habits were significantly faster for the smokers compared to the non-smokers ($p<0.05$). The amount of daily tea (674 ± 35.27 ml) and coffee (36.0 ± 5.88 ml) intake was high in smoking group compared to the amount of daily tea (387.3 ± 19.95 ml) and coffee (7.5 ± 2.86 ml) intake of the non-smoking group ($p<0.05$). The amount of daily legumes-meat-egg, milk and dairy products, vegetables and fruit intake was significantly higher in non-smoking group compared to the smoking group ($p<0.05$). Daily sugar intake was high for the smoking women and men compared to the non-smoking women and men; and butter intake was higher for smoking men compared to the non-smoking men ($p<0.05$). Fruit intake was less for smoking women compared to the non-smoking women ($p<0.05$). The amount of vitamin C intake for smoking women was insufficient compared to the amount of vitamin C intake for non smoking women ($p<0.05$). According to the anthropometric measurements, weight was significantly less for smoking men, and alike the Body Mass Index values were significantly less for smoking women ($p<0.05$).

This study revealed that smoking has negative effects on nutrition and food intake. Subjects were advised for negative effects of smoking on nutrition and health.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Hacer ÖZÇELİK, Yüksek Lisans Tezi, 84 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Osman CEYHAN

Gebelerde Bebek Bakımına İlişkin Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu araştırma Kayseri Doğum Evi Hastanesine başvuran anne adaylarının bebek bakımı konusundaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Kayseri Doğum Evi Hastanesi gebe polikliniğine başvuran 28. haftasının tamamlamış 665 anne adayı oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan gebelerin yaş ortalamaları 25.6 ± 5.3 olup gebelerin %76.1'i ilk okul mezunudur. Anne adaylarının evlenme yaş ortalamaları ise 19.52 ± 3.10 olduğu, %36.5'inin 5-11 yıllık evli olduğu görülmektedir. Anne adaylarının %36.1'nin ilk gebeliklerini 14-19 yaşları arasında yaşamış oldukları belirlenmiştir. Anne adaylarının %71.9'u doğum öncesinde eğitim almamış olduğunu, %62.9'u bilgi edinme kaynağı olarak da annesini belirtmiştir. Sağlık personelinin bilgi edinme %27.7 ile oldukça düşük bir düzeyde bulunmuştur. Kadınların %98.3'ü anne sütünü en iyi besin olarak belirtmiştir. Anne sütünün tek başına alınması gereken süre ise %62.4'ü 4-6 ay şeklinde belirtilmiştir. Anne adaylarının yaşlarına göre bebek bakımına yönelik bilgi puanları karşılaştırıldığında adolesan yaş (14-24) sınırlarında olan anne adayları 27.92 ± 9.44 gibi oldukça düşük bir puan alırken yaşı 35-44 olan annelerin 34.91 ± 7.87 gibi daha yüksek bir düzeyde bilgiye sahip oldukları belirlenmiştir. Okur - yazar olan anne adayları 25.80 ± 8.48 bilgi puanına sahip iken yüksek okul mezunu olanların bilgi puanı 39.00 ± 14.32 gibi bir düzeyde belirlenmiştir (p:0.000). Anne adaylarının gelir düzeyi, yerleşim yeri, meslek sahibi olmaları, çalışma durumu ve bilgi edinme kaynaklarına göre bilgi puanları farklılık göstermektedir.

Doğum öncesi dönemden başlayarak doğum sonu dönemde en az bir yıl süreyle annelere eğitim ve danışmanlık hizmetinin planlı bir biçimde verilmesi,

bu amaçla da doğumu hazırlık ve doğum sonu bakım sınıflarının oluşturulması önerilmektedir.

Identification of Pregnant's Information Level About Baby Care

This research has been carried out among the mother candidates who finished the third trimestry level and applied to Kayseri Maternity Hospital. The aim is to identify and evaluate candidates' information level about baby care. The mother candidates, applied to Kayseri maternity Hospital and 28th week of their pregnancy this research.

The average age of pregnant who have participated in this research is 25.61 ± 5.36 and the 76 % of them are primary graduated. The general age percentage of mother candidates is 19.52 ± 3.10 and the 36.5 % of these women have been married for 5-11 years. 71.9 % of mother candidates have no education about baby care before giving birth and 62.9 % of them have showed their mothers as the source of their information from a health specialist is quite a low rate like 27.7 % 98.3 % of these women have painted out the mother milk as the best nourishment. For the 62.4 % of them, the children's getting only the scores of mother candidates for the questions about baby care in relation to their ages are compared, the adolescent candidates are in a low rate like 27.92 ± 9.44 ; where as the mothers between 35 - 44 have a higher rate of 34.91 ± 7.87 education level. The candidates information scores which have been identified by their education level are 25.80 ± 8.48 of literate; while 39.00 ± 14.32 of them are high educated (p=0.000). The information scores differ in terms of candidates' income, their milieu, having a proficiency and their source of getting information. It is suggested that the mother candidates should be regularly given education and consulting service between the prenatal period and at least one year after the postnatal. For this aim, the departments of preparation for giving birth and the care of after birth should be constituted.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Özlem BOYLU, Yüksek Lisans Tezi, 73 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Fevziye ÇETİNKAYA

Niğde İli Kemerhisar Kasabesindeki 40 Yaş ve Üzeri Popülasyonda Hipertansiyon Prevalansı Ve Farkındalık Durumu

Bu çalışma Niğde ili Kemerhisar Kasabası'ndaki 40 yaş ve üzeri popülasyonda hipertansiyon prevalansı ve farkındalık durumunun saptanması amacıyla yapılmıştır. Araştırma grubuna sağlık ocakları, Ev Tespit Fişlerinden 113 sistematik örnekleme yöntemiyle 850 kişi dahil edilmiş ve 812 kişiye ulaşılmıştır. Araştırma grubuna alınan bireylere yüz yüze görüşme tekniğiyle anket uygulanmıştır. Kan basınçları ölçümünün değerlendirilmesinde Birleşik Ulusal Komite'nin (JNC) VII. raporundaki kriterler göz önüne alınmıştır. Obezitenin değerlendirilmesinde 40 yaş ve üzeri için Body Mass Index (BMI=kg/m²) kullanılmıştır. Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 60.5 ± 11.5 olup, % 56.7'si kadın, % 43.3'ü erkektir. Araştırma grubuna alınan bireylerde hipertansiyon prevalansı % 56.9 olarak bulunmuştur. Hipertansiyon prevalansı erkeklerde % 47.7, kadınlarda % 63.9 olarak bulunmuştur. Hipertansiyon prevalansı her iki cinstede yaşın artmasıyla artış göstermektedir. Kadınlarda eğitim seviyesinin artmasıyla hipertansiyon prevalansı düşmüştür. Bireylerin % 84,9'u daha önce tansiyonunu ölçtüğünü ifade etmiştir. Bu oran her iki cinsiyete göre yaşın artmasıyla artış göstermektedir. Bireylerin % 71,2'si hipertansiyonlu olduğunun farkındadır. Hipertansiyonlu olduğundan haberdar olma oranı kadınlarda % 79,6 ile erkeklere göre (% 56,5) anlamlı ölçüde yüksektir. Yaş ilerledikçe haberdar olma oranı giderek artmaktadır. Bu oran 40-49 yaş grubunda % 56,4 iken 65 ve üzeri yaş grubunda % 75,6'ya yükselmektedir. Kadınlarda haberdar olma oranı yaş gruplarına göre farklılık göstermemekte iken erkeklerde yaşla birlikte artmaktadır. Son bir yıl içinde doktora gittiğini söyleyenlerin % 23,3'ü tansiyonu olduğunun farkında değildir. Sonuç olarak çalışmamızda hipertansiyon görülme oranı yüksek olup, düşük sosyo-ekonomik düzeye sahip alanlarda, kadınlarda, şişmanlarda, uzun süre sigara içip bırakanlarda, stres ve hareketsiz yaşama

sahip olan kişilerde hipertansiyon prevalansı daha yüksektir. Kişilerin yaklaşık 1/3'ü hipertansiyon olduğunun farkında değildir.

Awareness Position and Hypertension Prevalence of 40 and Over Aged Population in Niğde City's Kemerhisar Town

The aim of this study is to determine the awareness, treatment and hypertension prevalence of 40 and over aged population in Niğde city's Kemerhisar town. 850 people are implicated to the search group with 1/3 systematic sampling method from health centre's home determination cards and 812 people are reached. The individuals taken to the research group with face technique have a questionnaire. While evaluating the blood pressure measurements, the criterions of United National Committee's VII report (mC) were taken into consideration. While evaluating obesity, Body Mass Index was used for the 40+aged. (BMI=kg/m²) The search participants' age average was 60.5 ± 11.5 and 56.7 % of them are female and 43.3 % are male. Hypertension prevalence of the individuals who are taken to the search group is found 56.9%. Hypertension prevalence is determined 47.7% in female and 63.9% in male. Hypertension education level, their hypertension level drops. Hypertension prevalence is found high in overweight people. Of the research group 84,9% of them stated that their tension was measured. This rate shows an increase according to both gender's age process. 71.2% of the individuals are aware of their hypertension. Awareness of having hypertension is 79,6% in female and this rate is fairly high in comparison to males' (56.5%). Awareness rate increases with the advance of age. While this rate is 56.4% in 40-49 age group, it increases to 75.6% in 65+ age. Although the awareness rate of females shows no difference according to age groups, it increases in males with their age. The secondary school graduates have the minimum awareness rate. With the increase of male's education level their awareness rate also increases. No relation between BMI and awareness is found. During the last one year 22.3% of the people saying they went to doctor are not aware of their hypertension. Consequently, in our study the prevalence of hypertension was determined high. The prevalence was higher in people whose socio-economic level was

low, in women, in overweight people, in ex-smokers and in people who have stress and motionless life. Nearly 1/3 of the people were not aware of their hypertension

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Nurten EKEMEN, Yüksek Lisans Tezi, 65 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Ümit SEVİĞ

Kadınlarda 15-49 Yaş Arası Dönemde Ruhsal Durumun Belirlenmesi

Bu araştırma kadınların 15-49 yaş arası dönemdeki ruhsal durumlarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Bu araştırma, Yozgat Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin eğitim alanı olan 1 ve 5 nolu sağlık ocaklarına kayıtlı olan 15-49 yaş grubu 743 kadın üzerinde yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak Kısa Semptom Envanteri ve araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde, Independent samples t testi, one-way ANOVA, correlation kullanılmıştır.

Araştırmaya katılanların yaşları arttıkça, somatizasyon puan ortalaması artmakta ($r = 0,2$ $p < 0,05$), ancak hostilite puan ortalaması ($r = -0,10$ $p < 0,05$) ile psikotizm puan ortalaması hafif düzeyde azalmaktadır ($r = -0,06$ $p < 0,05$). Eğitim düzeylerine yönelik ruhsal belirti puan ortalamalarında, okur-yazar olmayanlar, diğer gruplara göre tüm alanlarda daha yüksek puan almışlardır. Eğitim düzeyi yükseldikçe ruhsal belirti puan ortalamaları azalmaktadır. Uzun süre kırsal alanda yaşadığını söyleyen kadınlar tüm alanlarda, uzun süre kentsel alanda yaşayanlardan daha yüksek puan ortalaması almışlardır ve bu puan ortalamaları orta dereceye daha yakındır. Medeni duruma göre ise dul olan kadınların, bekar ve evli olanlara göre hostilite dışındaki tüm alanlardaki puan ortalamaları daha yüksektir ve orta düzeye daha yakındır. Hostilitede farklı olarak en yüksek puan ortalaması alan grup medeni durumu bekar olan kadınlardır.

The Determination of Spiritual Position for Women at the Period Age of 15-49

This study was performed to determine psychological conditions of women in the period between ages 15-49.

This study was carried out on 743 women, group of age 15-49, registered at clinic 1 and 5 where is the field of training for students of Yozgat Health College. A brief symptom inventory and a survey sheet that was developed by the researcher were used as a mean of collecting data. Independent sample t-test, one-way ANOVA and correlation were used to evaluate data statistically.

As the age of those who took part in the research increases, average somatization score also increases ($r=0,2$ $p<0,05$) but average hostility score ($r=-0,10$ $p<0,05$) and average psychotization score slightly decline ($r=-0,06$ $p<0,05$). In terms of average psychological status score related to their educational level, Those who are illiterate got higher scores in every criteria when compared to other groups. While educational level increases, average psychological status score declines. Women who told that they had lived in countryside for a long time achieved higher average score in every criteria than those who had lived in urban areas for years and these average point scores were closer to satisfactory level. In terms of marital status, average scores of widowed women in every criteria except hostility are higher than single and married women and nearer to satisfactory level. Group that achieved the highest average score in hostility was women whose marital status is single.

HİSTOLOJİ-EMB. ANABİLİM DALI

Tülay MORTAŞ, Yüksek Lisans Tezi, 55 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Birkan YAKAN

Deneysel Endotoksemik Sıçanlarda Vazoaktif İntestinal Peptid ve Ginkgo Biloba Ekstresinin Karaciğer Koruyucu Etkinliği Ve Bu Etkinlikte Mast Hücrelerinin Rolü

Bu çalışmada deneysel endotoksemik sıçanlara Vazoaktif intestinal peptid (VIP) ve Ginkgo biloba ekstresi (EGb 761) verildi. Koruyucu etkinliği olduğu düşünülen bu maddelerin karaciğer üzerindeki etkisi ve bu etki ortaya çıkarken, mast hücrelerinin rolü araştırıldı.

VIP, septik şokta mast hücrelerinden salınan kimyasal mediyatörlere karşı dokuların özgül reaksiyonlarını düzenlemektedir. Biz bu çalışmada VIP'in karaciğer koruyucu etkisini inceledik. Endotoksemik sıçanlarda serbest radikal oluşumu ve bunda bir Ginkgo biloba ekstresi olan EGb 761'in rolü çok az çalışmada araştırılmıştır. Biyokimyasal takipte lipid peroksidasyonunun son ürünü olan malondialdehit (MDA) düzeyine baktık. Deneysel gruplarımız arasındaki MDA değerleri arasında anlamlı farklar ortaya çıktı. EGb 761, kontrol grubu I'e göre MDA değerini belirgin bir şekilde düşürürken, VIP daha az düşürdü. Histolojik takipte ise dokuları toluidine blue ile boyayarak her bir gruptaki mast hücre sayısını saptadık. Gruplar arasında mast hücre sayısında farklılık gördük. Endotoksemi sırasında gözlenen ven hasarı, hepatosit hasarı ve polimorf nükleer hücre infiltrasyonlarına rastlamadık.

Elde ettiğimiz sonuçlar, Vazoaktif intestinal peptid ve Ginkgo biloba ekstresinin septik şok tedavisinde rolü olabileceğini düşündürmektedir.

Antioxidant and Hepatoprotective Activity of Vasoactive Intestinal Peptide and Ginkgo Biloba Extract in Experimental Endotoxemic Rats and the role of Mast Cells on This Activity

In this study it has administrated Vasoactive intestinal peptide (VIP) and Ginkgo biloba extract (EGb 761) to experimental endotoxemic rats. It is investigated the effect of the matter (Which is thought that it has a protective effect.) on liver and the role of mast cells when the effect come into being .

In VIP septic shock it is regulated the specific reactions if the tissues to chemical mediators that are release from mast cells. In this study we have examined the liver protective effect of VIP. The reactive oxygen species being in endotoxemic rats and the role of EGb 761 which has a Ginkgo biloba extract investigated in a few studys. In biochemical follow have looked to malondialdehyde (MDA) levels of the last production the lipid peroxidation. It has been significant differences between our experimental groups' MDA levels. Although EGb 761, has decreased the MDA levels clearlier than control group I, VIP has decreased less. the level of MDA I. In histological following, we have found the number of mast cells in each groups by staining the tissue with toluidine blue. We have seen different between groups. While endotoxemic observation we haven't seen any vein damage and polymorfnuclear cell infiltration.

Our results make thinking that Vasoactive intestinal peptide and Ginkgo biloba extract could have a role in septic shock.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Nalan İMAMOĞLU, Doktora Tezi, 82 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Halil DEMİRTAŞ

Down Sendromlu ve Sağlıklı Kontrollerindeki NOR Aktivitelerinin Lenfosit İnterfaz ve Metafazında Karşılaştırılması

Trizomi 21'li (Down sendromlu, DS'lu) hastalarda çekirdekçik oluşturan bölgelerin (NORs) ifadelerinin ayarlanması tam olarak açıklanamamıştır. Bu çalışmanın amacı, DS'lu bireylerin ve sağlıklı kontrollerin gittikçe artacak şekilde uyarılan lenfositlerinde metafaz kromozomlarında ve interfaz çekirdekçiklerindeki NORs ifadelerini karşılaştırmaktır.

Alışılmış periferik kan kültürü (72 saat) ve kromozom hazırlama işlemi, DS'lu hasta (N=30) ve sağlıklı kontrollerinden (N=24) alınan kan örneklerinin, aynı fakat konsantrasyonu gittikçe artan şekilde: 0.37 ml, 0.75 ml, 1.48 ml ve 2.21 ml fitohemaglutinin (FHE) içeren 100 ml'lik ortamlara ekilmesi ile yapılmıştır. Birey ve konsantrasyon başına aktif NORs taşıyan kromozomların (AgNOR+ kromozom) ortalamalarını hesaplamak ve interfazda NOR alanı/Total Çekirdek alanı (NORa/TÇa) oranını belirlemek için konsantrasyon başına art arda gelen 100 metafaz ve 50 interfaz çekirdeği analiz edilmiştir.

DS'lu hastaların lenfositlerindeki AgNOR(+) kromozom sayısının ve NORa/TÇa oranının, sağlıklı kontrollerdeki durumun tersine, kültür ortamındaki FHE konsantrasyonuna uygun olarak arttığı bulunmuştur.

Sonuç olarak DS'luların lenfositleri, kontrol hücrelerinin kısıtladığı NOR ifadelerini azalan yönde ayarlayamamaktadırlar. Bu *in vitro* bulgular, uterusdaki organogenez sırasında gereksiz rRNA ve AgNOR protein üretimine dayalı atık enerjinin

neden olduğu DS'lu fenotipini açıklamada ipucu verebilecektir. Bu sonuçlar bize, DS lenfositlerindeki rutin NOR'u doğru değerlendirmemizde/ yorumlanmamızda yardımcı olabilirler.

Comparison of the NOR Activities Between Down Syndrome Patients and Healthy Controls Through Interphase and Metaphase of Lymphocytes

The regulation of the nucleolus organizer regions (NORs) expression in trisomy 21 (Down syndrome, DS) cells is not fully explained. The objective of this work is to compare the NORs expression on metaphase chromosomes and in interphase nucleoli in gradiently stimulated lymphocytes of DS patients and healthy controls. Conventional peripheral blood culture (72h) and chromosome preparation procedure have been used except that blood samples from DS patients (N=30) and healthy controls (N=24) have been cultivated in the same but gradiently increasing phytohemagglutinin (PHA) concentration containing: 0.37 ml, 0.75 ml, 1.48 ml and 2.21 ml of PHA / 100 ml of medium. 100 consecutive metaphases and 50 interphase nucleus per concentration have been analyzed to score the means of the active NORs bearing metaphase chromosomes (AgNOR+ chromosome) number and to determine ratio of the NOR area/ Total Nucleus area (NORa/TNa) in interphase nucleoli per the individual and the concentration. It's found that AgNOR(+) chromosome number and NORa/TNa ratio in DS patients' lymphocytes increase in concordance to the gradient of the PHA concentration in the culture medium unlike the case in the healthy controls. In results, DS's lymphocytes do not down-regulate their NOR expression in the limit of the controls' cells. These *in vitro* results may serve as a clue for the explanation of DS phenotype due to the wasted energy, producing unnecessary rRNA transcripts

and AgNOR proteins *in utero* during the organogenesis. These results may also help us to take precaution in routine work of the NORs evaluation/ interpretation in DS lymphocytes.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Zuhal HAMURCU, Doktora Tezi, 72 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Halil DEMİRTAŞ

Down Sendromluların Mitojenle Uyarılmış Lenfositlerindeki Total RNA Düzeylerinin Sağlıklı Kontrolleri İle Karşılaştırılması

Down sendromu (DS) ya da trizomi 21, insanlarda doğuştan gelen en yaygın kromozom bozukluklarından birisidir. Kromozom 21, diğer genlerin yanı sıra, aynı zamanda rRNA gen familyasının bir setini taşır. Bu çalışmanın amacı fazladan bulunan kromozom 21'in DS'lu hastaların mitojenle uyarılmış lenfositlerindeki total RNA içeriğinde bir artışa neden olup olmayacağını tanımlamaktır. Otuz sekiz DS'lu hasta ve 28 sağlıklı kontrollerin RNA seviyeleri flow sitometride ölçüldü. Örnekler yaşlarına göre iki gruba ayrıldı 12 DS'lu hasta 12-26 yaş arasında, kalan 26 hasta da 0-10 yaş arasındadır. Sekiz sağlıklı kontrolün yaşları 11-27 yaş arasında ve 20 sağlıklı kontrol de 0-10 yaş arasındadır. Bu gruplar sırasıyla "yetişkin grup" ve "çocuk grubu" olarak tanımlanmıştır. DS'luların çocuk grubunun RNA içeriği kontrol grubunun RNA içeriğine göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0.026$). Ancak yetişkin DS'luların RNA içeriği kontrol yetişkin grubunun RNA içeriğine göre oldukça düşük bulunmuştur ($p=0.001$). DS'luların lenfositlerinde nispi RNA içeriği yaşlanmaya bağlı olarak düzenli ve önemli bir şekilde azalırken ($r=-0.70$, $p=0.000$), sağlıklı kontrollerin hücrelerinde RNA içeriği ile yaşlanma arasında önemli bir ilişki bulunamamıştır ($r=0.275$, $p=0.157$). DS'lu lenfositlerin mitojene karşı transkripsiyonel cevabının yaşla azaldığı sonucuna varılmıştır.

Compared With That of the Healthy Controls of Total RNA Levels in Mitogen- Stimulated Lymphocytes of Down Syndrome Patients

Down syndrome (DS) or trisomy 21 is the most common congenital chromosomal aberration in human beings. Beside the other genes, chromosome 21 carries also a set of the rRNA gene family. The aim of this work was to determine whether additional chromosome 21 causes an increase in total RNA content in mitogen-stimulated lymphocytes of DS patients. RNA levels of 38 DS patients and 28 healthy controls were studied with flow cytometry. Subjects were divided into 2 age groups. Twelve DS patients were between 12 and 26 years old, and 26 other were between zero and 10 years old. Eight healthy controls were between 11 and 27 years and 20 were between zero and 10 years old. These groups were defined respectively and arbitrarily as "adult groups" and "child groups". Child group's RNA content of DS was found higher than those of the child control group ($p=0.026$). Whereas, RNA content of DS's adult was significantly lower than those of the adult control group ($p=0.001$). Relative RNA content in DS lymphocytes decreases significantly and regularly with age ($r=-0.70$, $p=0.000$). While, no significant relationship was found between the age range and RNA content in the cells of healthy controls ($r=0.275$, $p=0.157$). We concluded that transcriptional responsiveness of DS lymphocytes to the mitogen decreases with ages.

Bu sonuçlar, kültüre edilmiş insan lenfositlerinde yüksek konsantrasyonlardaki CTN'in genotoksik ve sitotoksik olduğuna işaret etmektedir.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Gülcan D.COŞKUN, Yüksek Lisans Tezi, 57 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Hamiyet D. ALTUNTAŞ

İnsan Kan Lenfositlerinde Sitrininin Mikronükleus Sıklığı ve Mitotik İndeks Üzerine Etkilerinin Araştırılması

Mikotoksinler, insanlarda ve hayvanlarda hastalıklara ve ölüme sebep olabilen mikrofunguslar tarafından oluşturulan ikincil metabolitlerdir.

Bu çalışmada, insan periferik kan lenfositleri üzerinde mikotoksin sitrininin (CTN) genotoksik ve sitotoksik etkileri çalışılmıştır. Altı sağlıklı sigara içmeyen bireyden (3 erkek ve 3 kadın) periferik kan örnekleri alınmış ve kültüre edilmiştir. Lenfosit kültürleri son 48 saat 10 µM, 20 µM, 40 µM, 60 µM, 80 µM, 100 µM konsantrasyonlarda CTN, 0.1 µM konsantrasyonda mitomisin c (pozitif kontrol) ve absolu etanol ile muamele edilmiştir. Sitokinezi durdurmak için, kültürlerle 44. saatte 3 µg/ml son konsantrasyonda sitokalazin B (Cyt-B) eklenmiş ve 72. saatte kültürler sonlandırılmıştır.

CTN, insan lenfositlerinde doza bağlı olarak mikronükleus (MN) frekansında önemli bir artışa ve doza bağlı olarak mitotik indeks (MI) oranlarında önemli bir azalmaya sebep olmuştur. CTN'in, sitokinezi bloke edilmiş lenfositlerde 60 µM, 80 µM, 100 µM konsantrasyonlarda MN oluşumunu artırdığı bulunmuştur (p=0.014). Tüm CTN konsantrasyonları, binükleer hücrelerin oranlarında ve MI değerlerinde açık bir azalmaya yol açmıştır (p=0.014).

Investigation of Effects of the Citrinin on Micronucleus Frequency and Mitotic Index in the Human Blood Lymphocytes

Mycotoxins are secondary metabolites produced by micro fungi that are capable of causing disease and death in humans and other animals.

In the present study, the mycotoxin citrinin (CTN) were evaluated for their genotoxic and cytotoxic effects to human peripheral blood lymphocytes. Peripheral blood samples were obtained and cultured from six healthy non-smoking individuals (3 females and 3 males). Lymphocyte cultures were treated for the last 48 h with CTN at the following concentrations, 10 µM, 20 µM, 40 µM, 60 µM, 80 µM, 100 µM, and 0.1 µM mitomycin c (positive control) and absolute ethanol. To block cytokinesis, at 44 h of incubation, cytochalasin-B (Cyt-B) was added to cultures to give a final concentration of 3 µg/ml, and harvested cells at 72 h.

CTN caused a significant dose-dependent increase in micronucleus (MN) frequency and a significant dose-dependent decrease in mitotic index rates in human lymphocytes. At the 60 µM, 80 µM, 100 µM concentrations, CTN was found to induce MN in cytokinesis-blocked lymphocytes (p=0.014). The all CTN concentrations also led to a clear decrease in the percentage of binucleated cells and mitotic index values (p=0.014).

These results indicate that CTN at the high concentrations is genotoxic and cytotoxic in cultured human lymphocytes.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Zeynep SÜT, Yüksek Lisans Tezi, 44 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Hamiyet D. ALTUNTAŞ

Vitiligolu Hastalarda Mikronükleus Sıklığının Araştırılması

Vitiligo, epidermisdeki melanositlerin kaybindan ortaya çıkan depigmentasyon alanları ile karakterize yaygın bir cilt hastalığıdır. Vitiligonun etiolojisini açıklamak için bazı hipotezler var olmasına rağmen vitiligonun etiolojisi hala tam olarak açıklanamamıştır.

Çalışmamızda, DNA yada kromozom seviyesinde hasarların işareti olarak önerilen mikronükleus (MN) testi kullanılarak, 21 vitiligolu hasta ve 21 sağlıklı kontrol çalışıldı. Hasta ve kontrollerden periferik kan örnekleri alındı ve kültüre edildi. Sitokinezi durdurmak için, kültürler 44. saatte 3 µg/ml son konsantrasyonda sitokalazin B (Cyt-B) eklendi ve 72. saatte kültürler sonlandırıldı.

Vitiligolu hastaların MN değerleri 0.93 ± 0.58 (ortalama±SS) ve kontrol kişilerin MN değerleri 0.58 ± 0.32 idi. Kontrol kişilerle karşılaştırıldığında, vitiligolu hastaların MN değerlerinin istatistiksel olarak kontrollerin MN değerlerinden daha yüksek olduğu bulundu ($p=0.012$).

Sonuçlarımız, vitiligolu hastaların lenfositlerinde kromozomal hasarın varlığına işaret etmektedir.

Investigation of Micronucleus Frequency in Patients With Vitiligo

Vitiligo is a common skin disorder characterized by areas of depigmentation resulting from loss of melanocytes in the epidermis. Several hypotheses exist to explain the aetiology of vitiligo; however the aetiology of vitiligo remains unclear.

In the present study, we studied 21 patients with vitiligo and 21 healthy controls, using the micronucleus (MN) assay proposed as a marker of damages at the DNA or chromosome level. Peripheral blood samples were obtained and cultured from patients and controls. To block cytokinesis, at 44 h of incubation, cytochalasin-B (Cyt-B) was added to cultures to give a final concentration of 3 µg/ml, and cells harvested at 72 h.

MN frequencies in cultured peripheral lymphocytes of patients with vitiligo and controls were 0.93 ± 0.58 (mean±SD) and 0.58 ± 0.32 , respectively. As compared with controls, MN frequencies of patients with vitiligo were found statistically higher than MN frequencies of controls ($p=0.012$).

Our results indicate the presence of chromosomal damage in lymphocytes of patients with vitiligo.

VETERİNER ANATOMİ ANABİLİM DALI

Şenay ÇİRLİ, Yüksek Lisans Tezi, 40 sayfa
Danışman : Prof.Dr.İsmail Hakkı NUR

Ankara Tavşanlarında Pankreas'ın Anatomisi ve Arteriyel Vaskularizasyonu

Bu çalışmada, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin 12 adet erişkin Ankara tavşanı kullanıldı. Pankreas ve arterlerini makroanatomik incelemek amacıyla materyallerin 6'sında latex, 4'ünde akrilik enjeksiyonu ile kast yöntemi, 2'sinde ise baryum sülfat'lı röntgen uygulandı. Ankara tavşanında pankreas'ın, cavum abdominis'de, median hattın sağında ve duodenum'un pars descendens'i ile pars ascendens'i arasında yerleştiği, son thoracal ile ikinci lumbal vertebra arasında bulunduğu belirlendi. Pankreas'ın ortalama 3,19 gr ağırlığında, küçük dağınık lopçuklardan müteşekkil, kahverengi-açık pembe renginde ve yağ doku ile kaplı, 49-128 mm uzunluğunda, 42-16 mm eninde, 1-2 mm kalınlığında olduğu tespit edildi. Belirgin bir loblanmanın varlığını göremediğimiz pankreas'ın, ters L ($\bar{\Gamma}$) şeklinde olduğu görüldü. Pankreas'ın, a.celiaca ve a.mesenterica cranialis'den orijin alan dallarla beslendiği gözlemlendi. A.celiaca'nın, aorta abdominalis'ten ayrılan ilk dal olduğu görüldü. A.celiaca'dan sırayla a.lienalis ve a.gastrica sinistra'nın ayrıldığı a.hepatica'nın ise a.celiaca'nın devamı niteliğinde olduğu gözlemlendi. A.lienalis'in, 4-8 adet rr.pancreatici, a.gastrica sinistra'nın ise 1-2 adet rr.pancreatici verdiği görüldü. A.hepatica'nın orijininin yaklaşık 14,20 mm sonra verdiği a.gastroduodenalis'in, duodenum'un pars descendens'i yakınında a.gastroepiploica dextra ve a.pancreaticoduodenalis cranialis'e ayrıldığı saptandı. İncelenen materyallerden birinde a.pancreaticoduodenalis cranialis'in olmadığı bunun görevini ise a.mesenterica cranialis'ten gelen bir

damarın üstlendiği belirlendi. A.mesenterica cranialis'in, a.celiaca'nın orijininin ortalama 11,90 mm sonra aorta abdominalis'den çıktığı ve damarın, 12,71 mm sonra pankreas ile duodenum da sonlanan a.pancreaticoduodenalis caudalis'i verdiği belirlendi. A.pancreaticoduodenalis caudalis'in pankreas dokusu içerisindeki uç dalları, a.gastroduodenalis'in dalı olan a.pancreaticoduodenalis cranialis'in uç dalları ile anastomoz yaptığı görüldü.

The Anatomy and Arterial Vascularisation of the Pankreas in Angora Rabbit

In this study, without sex discrimination 12 adult Angora rabbits were used. With the aim of examining pancreas and its artery macroanatomy, it was carried out the latex on the 6 of the rabbits, the cast method with acrylic injection (corrosion cast) on the 4 of them and barium sulfate X-ray on the 2 of the rabbits. It was determined that the pancreas of Angora rabbit located in the abdominal cavity, between pars descendens and pars ascendens of the duodenum and between the last thoracal and second lumbal vertebra. It was observed that the pancreas was average 3,19 gr. weight, 49-128 mm length, 42-16 mm width and 1-2 mm thickness, formed small untidy lobe, brown-light pink coloured, covered with a fat tissue. The shape of the pancreas was like of L ($\bar{\Gamma}$), it was not experienced any clear lobe of it. It was observed that the pancreas was supplied by the branches originated from the celiac artery and the cranial mesenteric artery. It was seen that the celiac artery was the first branch departed from the aorta abdominalis. It was observed that the splenic artery and left gastric artery seperated from celiac artery and respectively that hepatic artery was the continuation of celiac artery. It was seen that splenic artery gave off the 4-8 number of pancreatic terminal branch and left gastric artery gave off 1-2 number of pancreatic terminal branch. It was determined that gastroduodenal artery the hepatic artery gave out approximately 14,20 mm after the its origin and seperated into right gastroepiploic artery and cranial pancreaticoduodenal artery near the pars descendens of duodenum. In one of the examined materials, it was determined that there was absend cranial pancreacoduodenal artery but an artery came from cranial mesenteric artery undertook its function. It was observed that cranial mesenteric artery is leaved

from abdominal aortae averagely 11,90 mm after origin of celiac artery and after 12,71 mm it gave the caudal pancreaticoduodenal artery which finished pancreas and duodenum. It was seen that the terminal branches of caudal pancreaticoduodenal artery in the pancreas tissue anastomosed with the terminal branches of cranial pancreaticoduodenal artery which

VET. BESİN HİJ. TEK. ANABİLİM DALI

Yaşar ALKAN, Yüksek Lisans Tezi, 50 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Zafer GÖNÜLALAN

Amasya İlinde Satışa Sunulan Beyaz Peynirlerde Aflatoxin M₁, Rutubet ve Asidite Değerleri Üzerine Bir Araştırma

Bu çalışmanın amacı, Amasya ilinde satışa sunulan beyaz peynir örneklerinde Aflatoxin M₁ (AFM₁) varlığının belirlenmesi ve rutubet ve asidite değerlerinin incelenmesidir. Bu amaçla Aralık 2005 – Ocak 2006 ayları arasında Amasya ilindeki büyük marketler ile semt pazarlarında satışa sunulan farklı markalardaki 50 adet beyaz peynir örneği analiz edilmiştir. Araştırmada Aflatoxin M₁ seviyesini tespit etmek için Enzyme-Linked Immunosorbent Assay (ELISA) yöntemi, rutubet ve asidite değerlerini saptamak için ise A.O.A.C (Association of Official Analytical Chemists) yöntemleri kullanılmıştır. İncelenen beyaz peynir örneklerinin tamamında Aflatoxin M₁ saptanırken, 50 örnekten sadece 1 tanesinin (% 2) AFM₁ yönünden Türk Gıda Kodeksinde belirlenen değer üzerinde diğerlerinin ise standarda uygun olduğu belirlenmiştir. Beyaz peynir örneklerinin 27 adedinin (% 54) rutubet oranı, Türk Standartları Enstitüsü Beyaz Peynir Standardı'nda (TS 591) belirtilen maksimum limit değerin (% 60) altında, 23 adedinin (% 46) ise rutubet oranı bu değer üzerinde bulunmuştur. Asidite değerleri bakımından, incelenen beyaz peynirlerin tamamının (% 100), TS 591'de belirtilen maksimum limit değerin (% 3 LA) altında olduğu tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, numune olarak kullanılan peynir örneklerinin AFM₁ düzeyi ile rutubet içerikleri arasında önemli bir ilişki bulunamazken ($r=0,078$), AFM₁ miktarı ile asidite değerleri arasında yine istatistiksel açıdan önemsiz ($r=-0,145$) bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Amasya ilinde bir yıl içerisinde satışa sunulan beyaz peynirlerin toplum sağlığı açısından ciddi bir risk olarak değerlendirilen Aflatoxin M₁ içeriği ile rutubet ve asidite değerleri açısından standartlara da büyük ölçüde uygun olduğu belirlenmiştir.

An Investigation on Aflatoxin M₁ Levels, Moisture Content and Acidity Values in White Cheeses Retailed in Amasya Province

The aim of this study was to detect the presence of Aflatoxin M₁ and to determine the moisture, acidity values in white pickled cheese samples retailled in Amasya city of Turkey. For this purpose, fifty white pickled cheese samples were collected from the local markets and bazaars in Amasya through December 2005-January 2006.

ELISA test was used for the determination of Aflatoxin M₁ (AFM₁) levels of samples, also A.O.A.C. procedures were applied to detect moisture and acidity contents.

Different levels of AFM₁ were detected from all of the analysed cheese samples; only one sample (2%) exceeded limits of Turkish Food Codex for AFM₁ and 49 samples met the standards of concern. For moisture content; 27 out of 50 samples (54%) had moisture content under the limits established by Turkish Standards Institute whereas the moisture content of 23 samples (46%) exceeded that limits. The acidity value of all cheese samples (100%) found to be under the maximum limits (3% LA) laid down in quality standart of White Cheese Standart (T.S. 591). The statistical analyses of the data obtained in this study indicated no significant correlation between the AFM₁ levels and moisture content ($r=0.078$) and between AFM₁ levels and acidity ($r=-0.145$) of the cheese samples analysed.

As a result, white cheeses retailled in Amasya province were generally match the standards in respect to moisture contents, acidity values and especially AFM₁ levels which is considered to be a potential risk for public health.

VET. BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Nurkan KARABULUT, Y. Lisans Tezi, 44 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Meryem EREN

**Besi Bildiricini Yemlerine Bor İlavesinin
Performans ve Bazı Kan Parametrelerine Etkisi**

Bu çalışmada, besi bildiricilerinde yeme ilave edilen bor'un canlı ağırlık, yem tüketimi, yemden yararlanma, kemik metabolizması ile doğrudan ilişkili serum kalsiyum, fosfor ve magnezyum düzeyleri ile alkali fosfataz aktivitesinde meydana getirebileceği değişimler araştırılmıştır.

İkiyüz seksen adet günlük besi bildiricini (Coturnix coturnix Japonica) 4 tekrarlı 5 gruba, 0, 10, 60, 120 ve 240 mg/kg düzeylerinde bor ilave edilen yemlerle 35 günlük olana kadar beslendi. Deneme süresince haftada bir canlı ağırlık ve yem tüketimi belirlenerek yemden yararlanma oranı hesaplandı. Deneme sonunda her bir gruptan 20 hayvandan alınan kanlardan kazanılan serumların kalsiyum, fosfor ve magnezyum düzeyleri ile alkali fosfataz aktivitesi belirlendi.

Çalışmada tüm deneme gruplarında canlı ağırlık, canlı ağırlık kazancı düştü ve yemden yararlanma oranı olumsuz etkilendi. Yem tüketimi ise 240 mg/kg bor verilen grupta önemli düzeyde azalırken, diğer gruplarda değişmedi.

Serum kalsiyum düzeyleri tüm deneme gruplarında, fosfor düzeyleri 120 ve 240 mg/kg ve magnezyum düzeyleri de 60, 120 ve 240 mg/kg bor verilen gruplarda düşerken, serum alkali fosfataz aktivitesinde herhangi bir değişim gözlenmedi.

Sonuç olarak, besi bildiricilerinin yemlerine ilave edilen bor'un besi performansı olumsuz etkilemesi yanı sıra, serum kalsiyum, fosfor ve magnezyum düzeylerini de düşürdüğü belirlenmiştir.

**The Influence of Dietary Boron
Supplementation of Performance and Some
Blood
Parameters in Quails**

This study was conducted to investigate the effects of dietary boron supplementation on performance, live weight, feed consumption, feed efficiency, serum calcium, phosphorus, magnesium concentrations and alkaline phosphatase activity related to bone metabolism in quails.

Two hundred and eighty, day old Japanese quails (Coturnix coturnix Japonica) were divided into 5 groups with 4 replicates and they were fed 0, 10, 60, 120 or 240 mg/kg boron supplemented diets until 35 days of age.

Live weight and feed consumption were recorded and feed efficiency was calculated at weekly intervals. At the end of the study, a total of 20 blood samples were collected from each group and serum calcium, phosphorus, magnesium concentrations and alkaline phosphatase activity were determined using commercial kits by a spectrophotometer.

In this study, live weight, live weight gain decreased and feed efficiency were depressed in all treatment groups. Feed consumption decreased significantly in 240 mg/kg boron supplemented group, while no differences were determined in the other groups. Serum calcium concentrations decreased in all groups, phosphorus concentrations decreased in 120 and 240 mg/kg boron supplemented groups and magnesium concentrations decreased 60, 120 or 240 mg/kg

boron supplemented groups. No changes were observed in serum alkaline phosphatase activity. In conclusion, in this study boron supplementation to quail diet adversely affected performance and decreased serum calcium, phosphorus and magnesium concentrations.

VET. FARMAKOLOJİ TOK. ANABİLİM

Zeynep S.SARICA, Yüksek Lisans Tezi, 48 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Bilal Cem LİMAN

Kanatlılarda Kullanılan Siprofloksasin İçeren İki Farklı Spesiyalitenin Etçi Piliçlerde Biyoeşdeğerliliklerinin Karşılaştırılması

Bu çalışmada piyasada veteriner sağaltım amaçlı satılan iki farklı preparatın biyoeşdeğerliğinin karşılaştırılması amaçlandı. Çalışmada, 30 günlük 21 adet dişi etçi piliç kullanıldı. Hayvanlar 30 gün boyunca aynı yemle beslenip aynı ortamda tutularak fizyolojik denklik sağlanan yetiştirme çiftliğinden temin edildi. Daha sonra tesadüfi olarak biri kontrol (Grup 1), ikisi deneme (Grup 2 ve Grup 3) olmak üzere üç gruba ayrıldı. 30. günün sonunda kontrol grubundaki piliçlere 5 mg/ kg/ canlı ağırlık dozunda kanat altı venasından siprofloksasin etken maddesi, diğer iki gruptaki hayvanlara ise 5mg/ kg/ canlı ağırlık dozunda kursak içi iki farklı siprofloksasin preparatı verildi. İlaçların verilmesini takiben bütün gruplardaki hayvanlardan 0.08, 0.25, 0.50, 0.75, 1, 2, 4, 6, 8, 12 ve 24. saatlerde, eş zamanlı olarak kanları alındı ve alınan kanlar 3000 devirde 5 dakika santrifüj edilerek serumları çıkarıldı. Elde edilen serumlar, analizler gerçekleştirilinceye kadar - 20° C derin dondurucuda muhafaza edildi. Daha sonra plazma siprofloksasin konsantrasyonu agar jel difüzyon yöntemi kullanılarak tayin edildi. Bu yöntemde *Escherichia coli* (ATCC 25922) test organizması kullanıldı. Daha sonra miktar tayinleri yapılarak farmakokinetik hesaplamalara geçildi. Farmakokinetik hesaplamalar, eşitlikleri esas alan farmakokinetik paket programda yapıldı. Elde edilen sonuçların istatistik analizleri SPSS 10. 0 for Windows istatistik paket programında gerçekleştirilerek bu programda verilere tek yönlü varyans analizi ve Duncan testi uygulandı. Damar içi uygulamayı takiben hızlı bir dağılım ve yavaş bir eliminasyon fazı gözlemlendi. Kursak

içi uygulamayı takiben emilim hızlı ve geniş ölçüde gözlemlendi. Sonuç olarak kursak içi uygulanan siprofloksasin müstahzarları, ortalama serum konsantrasyonları ve $t_{1/2\alpha}$, $t_{1/2\beta}$, MRT, EAA, tmax, Cmax, F olmak üzere farmakokinetik değişkenleri yönünden değerlendirildiğinde ve aynı zamanda EAA, Cmax, tmax değerleri referans preparatla karşılaştırıldığında, F değerinin belirtilen %80-%120 aralığında olduğu, Cmax, tmax değerlerinin ise belirtilen sınırın altında kaldığı gözlemlendi.

The Comparison of Bioequivalence of Two Different Specialites Including Ciprofloxacin Used in Broiler Chickens

Aim of this study is to analyze the bio equality comparison of two different specialty of ciprofloxacin used with the birds and chickens. In this work it is aimed to search the bio equality of two different preparations of veterinary medication sold on the market. 21 30 day-old broiler chicken is used in the work. Chickens are feed with the same food and they were kept under same physiological conditions for 30 days. Later they were randomly chosen as one control group (group 1) and two experimental groups (group 2-3). At the end of the 30th day, chickens in the control group were given ciprofloxacin under wing vein with the dose of 5 kg /mg and the other animals in the other two groups were given a different ciprofloxacin preparations at the rate of 5 kg/mgr each. After the injection of the medicines, bloods of the animals in the all groups were taken on the 0.08 0.25 0.75 1 2 4 6 8 12 and 24 hours and the bloods were centrifuged 5 minutes/3000 rpm and thus the serum was prepared. Obtained serums were kept under the - 20 C deep freeze condition the analyzes were done. With the agar well diffusion plasma ciprofloxacin concentration was determined. *Escherichia coli*(ATCC 25922) test organism is used in this method. Later, measurement of the substance were done and pharmacokinetic calculations were done. This pharmacokinetic calculations were done by the package application. Statistical analyzes of the obtained results are done by the SPSS 10. windows statistical application and single way variants analyzes and Duncan tests were applied to the data by this application. After application into the vine, fast

distribution and slow elimination phase is seen. After into the crawl application fast and widely absorption is seen. As a result, in crawl application, when commercial preparations of ciprofloxacin are examined with average serum concentrations $t\frac{1}{2}\alpha$, $t\frac{1}{2}\beta$, MRT, AUC, tmax, Cmax, F pharmacokinetic variables compared with AUC, tmax, Cmax values of referance preparations, F values can be seen between %80-%120 range; tmax, Cmax values are seen below the desired values.

HAYVAN BES.HASTALANABİLİM DALI

Erkan KUM, Yüksek Lisans Tezi, 66 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Berrin KOCAOĞLU GÜÇLÜ

Yumurta Tavuğu Karma Yemlerine Organik Asit ve Humat Katılmasının Performans ve Yumurta Kalitesine Etkisi

Bu çalışma organik asitlerin ve humat bileşiklerinin optimum ve stres koşullarında yumurta tavuklarında yumurta verimi ve kalite kriterleri üzerine olan etkilerinin belirlenmesi amacı ile yürütüldü. Çalışma iki deneme halinde yürütüldü. Denemeler için 40 haftalık 132 adet Bovans ırkı beyaz yumurta tavuğu 4'er tekrarlı 6 gruba ayrıldı. Birinci denemede, her bir grup için 50X40X40 cm ebatlarındaki bölmelerde 4'er adet tavuk olacak şekilde 3 grup, ikinci deneme için ise her bir bölmede 7'şer adet tavuk olacak şekilde yine 3 grup düzenlendi. Kontrol grupları temel karma yem ile deneme grupları % 0.2 organik asit (Sal-tech) veya %0.15 düzeyinde humat (Farmagülatör Dry Plus) katılan temel karma yemlerle 60 gün süreyle beslendi. Araştırma sonunda optimum koşullardaki (500cm²/tavuk) hayvanların yemlerine organik asit katılması canlı ağırlık, yem tüketimi, yumurta verimi ve yumurta ağırlığını önemli oranda arttırdı. Yumurta sarı indeksi, haugh birimi, yumurta kabuk kalınlığı, yumurta kabuk ağırlığı ve özgül ağırlığı etkilemezken; yemden yararlanmayı ve yumurta ak indeksini ise olumsuz etkilediği belirlendi. Stres koşullarındaki (285.7cm²/tavuk) tavukların yemlerine organik asit veya humat katılması yumurta verimini, canlı ağırlığı, ak indeksini, sarı indeksini olumsuz etkiledi; yem tüketimi, yemden yararlanma, yumurta ağırlığı, kabuk kalınlığı, kabuk ağırlığı ve özgül ağırlığı etkilemediği saptandı. Humat katılması haugh birimini

iyileştirirken; organik asit katılması bu parametreyi etkilemedi. Sonuç olarak, bu çalışmada yumurta tavuğu karma yemlerine organik asit katılmasının optimum koşullarda performans ve bazı yumurta kalite kriterleri üzerinde olumlu etki gösterdiği; stres koşullarında ise gerek organik asit gerekse humat katılmasının performans ve yumurta kalite kriterleri üzerine etkisinin olmadığı saptandı.

The Effect of Organic Acid and Humate Supplementation on Performance and Egg Quality in Diets of Laying Hens

This study was conducted to determine the effects of organic acids and humate supplementation on performance and egg quality in laying hens at optimum and stress situations. Two experiments were conducted. 40 weeks old, 132 Bovans laying hens were divided into 6 groups with 4 replicates. In the first experiment, there were 3 groups containing 4 hens in each cage (50X40X40 cm). The second experiment consisted of 3 groups containing 7 hens in each cage. The control groups were fed basal diets and treatment groups were fed basal diet supplemented with either 0.2% organic acid (Sal-tech) or 0.15% humate (Farmagülatör Dry Plus) for 60 days. At the end of study, live weight, feed consumption, egg production, egg weight were significantly increased by the organic acid treatments at optimum condition (500 cm²/hen). Egg yolk index, Haugh unit, eggshell thickness, eggshell weight, spesific gravity were not significantly affected by the treatments. Feed efficiency and albumen were significantly decreased. It was found that supplementating humate positively affects eggshell thickness and spesific gravity and negatively affects eggshell weight, and but no effect on other parameters. Egg production, live weight, albumen, feed consumption, egg yolk index were significantly decreased by the organic acid or humate treatments on stress condition (285.7 cm²/hen). Feed consumption, feed efficiency, egg weight, eggshell thickness, eggshell weight, spesific gravity were not significantly affected by the treatments. Haugh unit was significantly improved by supplementation of humate, but supplementation of organic acid did not

significantly affect. The results of this study indicated that supplementation of layer diets with organic acid improve performance and some egg quality parameters at optimum conditions. Supplementation of organic acid or humate had no significantly effects on production and egg quality parameters at stress condition.

koşulların yerine getirilmesi büyük önem arz etmektedir.

VET. MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Gürsel ÖZMEN, Yüksek Lisans Tezi, 52 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Hüseyin KILIÇ

Gemlik Garnizonunda Tüketime Sunulan Tavuk Etlerinden *Listeria* spp. İzolasyonu

Bu çalışmada, Gemlik Garnizonundaki askeri birliklerde tüketime sunulan tavuk etlerinden ve kesimhanede kesilen tavuklardan alınan 100'er adet tavuk karkası ve bağırsak içeriğinde *Listeria* spp. izolasyon ve identifikasyonu amaçlandı.

Örneklerden *Listeria* spp. izolasyonu amacıyla, Buffered *Listeria* Selective Enrichment Broth ve PALCAM Agar Base kullanıldı. Elde edilen izolatların identifikasyonu amacıyla klasik biyokimyasal testler ve Microbact 12 L *Listeria* identifikasyon test kiti kullanıldı.

Yapılan izolasyon çalışmalarında karkas örneklerinde 76 (% 76) adet *Listeria* spp. izole edildi. İdentifiye edilen *Listeria*'ların 24 (% 24)'ünün *L. monocytogenes*, 43 (% 43)'ünün *L. innocua*, 4 (% 4)'ünün *L. murrayi*, 3 (% 3)'ünün *L. grayi* ve 2 (% 2)'sinin *L. welshimeri* olduğu tespit edildi.

Bağırsak içeriğinden ise 12 (% 12) adet *Listeria* spp. izole edildi. Bunlardan 5 (% 5)'inin *L. monocytogenes*, 2 (% 2)'sinin *L. murrayi*, 2 (% 2)'sinin *L. welshimeri* 2 (% 2)'sinin *L. seeligeri* ve 1 (% 1)'inin *L. innocua* olduğu tespit edildi.

Çalışmada elde edilen bulgulara göre kanatlı eti tüketiminin artması ve fast-food alışkanlığının yaygınlaşması nedeniyle; kanatlı hayvanların yetiştirme aşamasından kesimhanelere ve paketleme-dondurma ünitelerinden tüketiminin yapıldığı yerlere kadar olan zincirde hijyenik

Isolation of *Listeria* spp. from Chicken Meat Consumed in Gemlik Garrison

In this current study, *Listeria* spp. were isolated and identified from 100 samples taken from each of chicken carcasses (consumed in the garrison or slaughtered in abattoirs located in the region) and gastrointestinal contents.

Listeria Selective Enrichment Broth and PALCAM Agar Base were used for the isolation of *Listeria* spp. from samples. The isolates obtained were identified using biochemical tests and Microbact 12 L *Listeria* Identification test Kit.

Listeria spp. were isolated from 76 of 100 (76 %) carcass samples, identification of those indicated 24 (24%) isolates as *L. monocytogenes*, 43 (43 %) as *L. innocua*, 4 (4 %) *L. murrayi*, 3 (3 %) *L. Grayi* and 2 (2 %) *L. Welshimeri*.

Listeria spp. were isolated from 12 (12 %) samples taken from gastrointestinal tract. 5 (5 %) of those *L. monocytogenes*, 2 (2 %) *L. murrayi*, 2 (2 %) *L. welshimeri*, 2 (2 %) *L. seeligeri*, 1 (1 %) were *L. innocua*.

Based on the findings of the current study, assurance of proper hygienic conditions along the food chain, from chicken house to slaughter-packaging plants, is essential because of increases seen in poultry meat and fast-food consumption.

BEDEN EĞT SPOR BİL. ANABİLİM DALI

Hale KULA, Yüksek Lisans Tezi, 54 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Cem SÜER

Egzersiz Sporcularda Elektrodermal Aktivite Üzerine Etkisi

Çalışmamızın amacı sporun merkezi sinir sistemi otonom aktivite düzeyinin göstergesi olan emosyonel terlemeyi etkileyip etkilemediğini araştırmaktır. Bu hipotezi test edebilmek için; emosyonel terleme düzeyi ve parametreleri, elektrodermal aktivite ölçüm yöntemi ile belirlendi. Çalışma aktif spor yapan (n=20) ve sedanter yaşayan (n=20) toplam 40 gönüllü ile yapıldı. Gönüllüler 18 ve 25 (ortalama 22 :± 0;45) yaşlar arasında, erkek, en az lise mezunu, herhangi bir sağlık problemi olmayan, sigara veya bir başka bağımlılık yapan madde kullanmayan sağlıklı bireylerden seçildi. Elektrodermal aktivite, ekzosomatik yöntem kullanılarak, hem egzersizden önce gözler açık-kapalı hem de egzersizden sonra gözler açık ve kapalı olmak üzere dört ayrı koşulda kaydedildi. Tonik elektrodermal aktivite kaydın başlangıcındaki ilk 120 saniyelik sürede, fazik elektrodermal aktivite kaydı ise geri kalan sürede yapıldı. Fazik elektrodermal aktivite kayıtları için, 15 adet ses uyararı kullanıldı. Bu parametreler spor yapan ve sedanter yaşayan gönüllüler arasında karşılaştırılıp 3 yönlü varyans analizi testi (ANOVA) kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirildi. Çalışmadan elde edilen bulgular, deri iletkenliğinin spor yapan ve sedanter yaşayan gönüllülerde istatistiksel olarak farklı olmadığını, ancak egzersiz yaptıktan hemen sonra azaldığını göstermiştir. Ayrıca, elektrodermal yanıt büyüklüğü spor yapan ve sedanter yaşayan gönüllülerde istatistiksel olarak farklı bulunmamış, ancak egzersiz yaptıktan hemen sonra azalmıştır. Elektrodermal yanıtın sporcularda

sedanterlere göre hem egzersiz öncesinde hem de egzersiz sonrasında daha geç başladığı ve elektrodermal yanıtın her iki grupta da egzersiz öncesinde daha geç pik değerine ulaştığı bulunmuştur. Bu bulguların ışığında, yapılan egzersizlerin emosyonel terlemeyi geri dönüşümlü bir şekilde etkileyebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

The Effect of Exercise on Electrodermal Activity in Trained Athletes

The aim of the study is to find out whether making sports affects emotional sweating, the indicator of the autonomous activity level of the central nervous system. Emotional sweating level and its parameters are determined by the electrodermal activity measurement techniques. The study is conducted on 40 volunteers, 20 of whom make sports actively (Group 1) and 20 of whom live sedentarily (Group 2). Volunteers are selected from among the healthy people who aren't addicted to drugs or cigarette, between 18-25 years of age (average 22:±0,45), men and high school graduates in the least and with no health problems. Electrodermal activity is recorded by using exosomatic method under four different conditions: (1) pre-exercises (a) both eyes being opened and (b) both eyes being closed; (2) post-exercises (two minutes Monark bicycle ergometer) (a) both eyes being opened and (b) both eyes being closed. The data on tonic electrodermal activities are obtained during the initial 120 seconds of the recording time and the data on phasic electrodermal activities are obtained during the remaining recording time. On the records of phasic electrodermal activity 15 sound signals are used. Group 1 and Group 2 are compared in terms of these parameters and 3-ways analysis of variance (ANOVA) is employed for making the statistical evaluation. The findings of the study indicate that statistical differences on skin conductance between Group 1 and Group 2 does not exist but that following the exercises the level of skin conductance (SCL) has gone down immediately in both groups. Exactly the same outcomes have been observed on the size of electrodermal response (SCRin), i.e., no statistical difference between the groups and immediate reduction in SCRin following the exercise. it is also found out that electrodermal

response begins later in Group 1 than it begins in Group 2 before as well as after the exercise and that electrodermal response reaches its peak value later than expected in both groups prior to the exercises. In the light of these findings, it is concluded that the acute exercises of short duration are likely to affect the emotional sweating recyclingly.